

Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky		
Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu		
Název:		17
Nebezpečí zasypání a zavalení	Metodický list číslo	N
	<i>Vydáno dne: 29. října 2001</i>	<i>Stran: 2</i>

I.

Charakteristika

- 1) Nebezpečí zasypání a zavalení vzniká při náhlém uvolnění a nekontrolovatelném sesuvu nesoudržného materiálu, zvodnělé zeminy, suti nebo jiného materiálu náchylného k sesutí nebo je spojeno s *nebezpečím zřícení konstrukcí*.
- 2) Při sesuvech může dojít k ohrožení osob přímo padajícími materiálem nebo nepřímým, že padající materiál odřízne únikovou cestu.

II.

Předpokládaný výskyt

- 3) K nebezpečí zasypání a zavalení může dojít zejména při:
 - a) zásahu na podmáčených svazích, kde může dojít k narušení jejich stability,
 - b) zásahu v nezpevněných nebo nezapažených výkopech a stavebních jamách,
 - c) odčerpávání vody z výkopů a jam (možnost utržení okrajů a sesuvu zeminy do jámy),
 - d) při zásahu ve starých šachtách, důlních jamách a těžebních dílech,
 - e) zásahu v demolicích a na staveništích,
 - f) zásahu ve stabilních zásobnících sypkých hmot,
 - g) zásahu ve skladištích stébelnatých látek (např. stozích), kde může dojít k narušení stohovaného materiálu a jeho sesutí,
 - h) zásahu uvnitř velkokapacitních paletovacích skladů (potravin, spotřební zboží).

III.

Ochrana

- 4) Z hlediska taktiky jednotek při zásahu spočívá ochrana životů a zdraví hasičů před nebezpečím zasypání a zavalení v následujících zásadách:
 - a) zajistit možnost bezpečného vstupu a rychlého úniku nasazených hasičů z ohroženého prostoru (žebříky, lana, lezecká technika),
 - b) nasadit pouze nejnutnější počet hasičů a vždy nad nimi zajistit trvalý dohled, sledovat stabilitu uskladněného materiálu,
 - c) zamezit přístupu dalších osob na ohrožené místo,
 - d) v případě potřeby vyloučit provoz techniky a vozidel v okolí nebezpečného místa (vyloučení otřesů),
 - e) při zásahu ve výkopech a jamách
 - i) před vstupem do výkopu nebo jámy, kde hrozí nebezpečí zavalení využít všechny možnosti k provizornímu vyztužení a zapažení stěn proti sesutí,
 - ii) zamezit zatěžování hran jam nebo výkopů, případně zpevnit hrany,
 - iii) zabezpečit síly a prostředky k záchraně nasazených osob pro případ, že by došlo přes všechna bezpečnostní opatření k jejich zavalení,
 - f) při zásahu na stabilní zásobníky sypkých hmot

- i) před vstupem do zásobníku provést kontrolu ovzduší uvnitř zásobníku z hlediska *nebezpečí výbuchu* (výbuch je iniciátorem sesuvů),
 - ii) zajistit zastavení vyprazdňování zásobníku a odpojení zásobníku od navazujících technologií (např. inertizace, plnění, vyprazdňování),
 - iii) hasiče nasazované dovnitř zásobníku vždy jistit prostřednictvím prostředků pro práci ve výškách, zabezpečit nad nimi trvalý dohled a možnost jejich rychlého úniku nebo vytažení při vzniku nebezpečí; hmotnost hasičů při nutném pohybu po hmotě rozložit pomocí žebříků, prken apod.,
 - iv) při záchraně osob ze zásobníku postupovat vždy ze shora za využití lezeckých postupů,
 - v) vyvarovat se činnosti pod převislým materiálem, který ulpěl na stěnách zásobníku,
- g) při zásahu na podmáčených svazích
- i) zdržovat se na svahu jen v nezbytně nutném případě, techniku neodstavovat nad a pod podmáčeným svahem,
 - ii) pokud je na svahu nutné provádět práce, pak hasiče jistit lanem a zajistit jim možnost pro rychlé opuštění ohroženého prostoru v případě bezprostředního ohrožení (např. položením ukotvených žebříků po svahu),
 - iii) v průběhu prací je třeba trvale sledovat stabilitu svahu a v případě sesuvu varovat nasazené hasiče,
- h) u skladů s materiálem, kde hrozí jeho sesunutí, zajistit jeho odstranění nebo jej zabezpečit proti sesutí na zásahových cestách; pozor na kinetické účinky vodních proudů, nenarušovat základy kotvicích skladovacích konstrukcí nebo základy nakupeného materiálu.
- 5) Ochranné prostředky a další zařízení:
- a) ochranné prostředky hasiče,
 - b) věcné prostředky pro práci ve výškách,
 - c) prostředky pro zajištění stability jam a výkopů nebo uskladněného materiálu.